

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:
 egész évre 20 frt., félre 10 frt., negyedévre 5 frt.
 Postátást díj: 6-hasbas petit-sor 5 kr., belyegdíj minden beutazásért 30 kr.
 A „nylt-tör”-ben 4-hasbas petit-sor 20 kr.

T. Olvasóinkhoz!

Az új évfolyam közeledtével felhívjuk a t. olvasó közönséget lapunk további partolására. Az előfizetési ár maradt a régi. Együttal szives tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kik lapunkra hátrélekednek, hogy az illető összeget szerkesztőségünkhez minél előbb beküldeni ne terheltesse.

Előfizetési feltételek

Egész évre 20 ft. — kr.
 Félre 10 — —
 Negyedévre 5 — —
 Egy hónapra 1 — 70 —

A „Füg. Lapok” kiadó-hivatala,
 3 korona-utca 18. szám.

Pest, június 15.

Nevezze bár elbizakodásnak valaki, de őszintén bevalljuk, nem szivesen hivatkozunk érveléseink támogatására értelmi tekintélyekre. A józan ész törvénye működéskében, mely az igazságot kutatja, elég arra, hogy a tisztánlátás és capacitatio pontjára eljusson, egyszerű észokok és lehozások útján is.

Mindazáltal nemével az elégtelnek állunk ma a sz.-pölteni püspöknek Feszlernek tekintélye mellé, hogy rá mutatva, nagyobb bizottságot hozunk új ur vádjai, és helytelen állításai ellen, egy kitünő püspök ihletett ajkairól.

A tizenkét éven át fennállott jogviszony, máj. 25-kén némi változást szenvedett. A nevezett napon az új alkotmány következtében új törvények hoztak, a házasságot, iskolát és más egyházi viszonyokat illetőleg . . . mivel ezután Ausztriában minden felkezet egyenlő vallási egyenjogúságot nyert . . . Az új házassági törvény oia irányul, hogy az nem csak a katholicusoknak, hanem a prot. és zsidóknak is vezérforrálni szolgáljon és hogy azok is oly szövetségre lépessenek, melyeknek polgári érvényét az állam törvény elismerhesse. . .

„Az új házassági törvény némely pontokat tartalmaz, melyek kötelezők, ismét másokat, melyek valamit megengednek. Altalános törvény, hogy azt tenni kell, mire az ember kötelezve van; de a mi csupán engedélyeztetik, nem tartozunk azon engedélyt igénybe venni, ha fontos okok azt így javasolják.”

„Elmondom tehát elsőbb is, mire köteleznek az új házassági törvények. Köteleznek, hogy minden, ki az állam törvények előtt is érvényes házasságot kíván kötni, megtartsa mindazt, mit a régi polgári törvénykönyv erre nézve rendel. Vagyis hogy oly házasságot ne kössenek, melynek polgári törvényes akadály áll útjában, hogy a hirdetésekkel is mindaz megtartassék, a mit a polgári törvények erre nézve kívánnak; és ezt tegyék is meg épen úgy, a mint azt az új polgári törvény parancsolja.”

„Az új polgári törvénykönyv másodszor a régi törvénykönyv szerint meghatározza a jogokat és köteleket, melyek a házastársakat a világi törvények szerint illetik. Ezen rendelt egészen jó és azt ti megtartjátok, sőt kötelesek vagytok megtartani.”

„Az új világi törvény harmadszor kötelezi a házastársakat, kik elváltást követelnek, vagy is kik törvényes okokból miat házastársak kötelekben élni tovább nem akarnak, és birtokukat megosztani akarják, hogy e miatt a világi hatósághoz folyamodjanak. . . . Mindig azt kívántam, hogy elválás ne történjenek, hanem miután időről időre előfordulnak, az illetők, a házasság polgári érvényét illetőleg folyamodhatnak a világi hatósághoz; de az egyházi törvényeket illetőleg, a lelkiismeret dolgaiban csak az egyházi bíróság határozhat. Tehát senkinek sincs megtiltva az ágy és asztaltól elválás esetében, az új törvény szerint a mennyiben a házasság polgári érvénye forog

szóban, a világi hatósághoz fordulni, mint osztrák állampolgárnak. De mint kath. keresztény nem feldeheti, hogy lelkiismereti kötelei fölött csak az egyház határozhat. Itéljen tehát az új törvény a házastársak polgári érdekei fölött, a lelkiismereti kötelek fölött Isten és egyház előtt csak az egyházi bíróság ítéltet.”

Miután így körvonalozta volna a jeles főpap a törvény által parancsolt dolgokat, s azokat a házasság szentségének az egyház tanai által egyedül correct magyarázata által, az állampolgári és egyházi kötelek összhangjába hozta volna, ügyes különböztetéssel át-megy az új törvények azon részére is, melyek nem absolut parancsok, hanem egyszerű engedélyek; az illető akaratának szabad cselekvése alá bocsájtot concessiók.

Ezen concessiók nem birnak kötelező erővel; s ha kath. ember látja, hogy az állam így szól felé: ez neked szabad; nem dughatja be fülét az egyház szent szava előtt, mely ugyan akkor, ugyan arról azt sugja lelkiismeretének: ez neked nem szabad! Szabad mint polgárnak, nem szabad, mint ker. catholicusnak!

És itt részletezésekben bocsájtkozva, a házassági akadályok, az egyházi áldás kikerülése mellett a világi hatóság előtt kötött házasságok, és elválasokról, melyek a polgári törvények által nem parancsoltatnak, de engedélyeztetnek, oly tapintattal, annyi bölcseséggel értekeznek, hogy az gyöngébb olvasóban is önként eloszlat minden aggodalmat, s az új rend, új állapot elfogadására haboroz nélkül előkészíti.

A nemes szellemű püspök egyetlen sorában sem nevezi ezen új törvényeket olyanoknak, melyek fölött új új valóságos szavai szerint: „csak a zsidó s antikatholikus lapok ujjongtak”; és sehol sem használ Feszler püspök oly immoralis izgatást, mint új új vak buzgalmában, s nem írja a sorok közé, hogy az állampolgárok az új államtörvényeknek ne engedelmessédjenek.

A casuisták fognak ugyan eldöthetni e kérdést: lehetnek-e esetek, midőn a ker. polgár megtagadhatja a polgári engedelmességet? ha t. i. az új vallási törvény csakugyan olyan lenne, minőnek azt új új állítja, de a mely nézetet úgy látszik a tudós Feszler, ki ez ügyben már csak egyéni talentumánál fogva is illetékesebb — nem oszt, t. i. hogy „azok a kath. lelkiismeret soha megnyugodni nem fog”, mivel „azok az egyház elvei s lényeges törvényeivel ellenkeznek”. Mindazonáltal, ha állana is az eset, az írás ama szavait, „oportet magis obedire Deo, quam hominibus” maga az egyház, a szeretet és vallás szelleme által követett törvények tekintélye iránti tisztelet érdekében, de meg a vallási béke, polgári nyugalom, az államrend és közjólét tekintetéből is, tanácsosnak fogná tapasztalni nagy bölcseségében ugyan csak az írás ezen igéivel mérsekelni: „obedite superioribus vestris, etiam discolis.”

Szerb-események.

Még a conjecturalis politia kannaöntészi azon problémán pályáznak az irodalom terén: vajjon politikai vagy személyes és helyi indokok vezették e az undok kezeket, melyek egy fejedelem élete ellen Belgrádban végzetes sikerrel emeltek gyilkot, addig a gyakorlati politikus csak a lehető legkezelemben veszi figyelmét s azokat veszi számba.

Legyen magán bosszúnak áldozata Mihály fejedelem bees feletti élete, vagy vett legyen politikai rajongás is részt a rendítő esemény előidézésében, annyi bizonyos, hogy a politia az eseményt felhasználhatja, mint váratlan esetlegességet s annyi hasznót vonhat belőle, mintha előkészítette s eredményezte volna.

S ebben, nem az undok merénylet indokában fekszik azon felszámíthatlan horderő, mely ezen szomorú eseményhez fűződik, s mely, ha a perczen láthatólag nagy következtések nélkül

vonul is el felettünk, a dolgok közlebbi fejlődésének határozottan más irányt adhat s a közel jövőre mélyen kihathat.

A fejlemény lehető következtései, Európát s Ázsiát érintik s culturalis fejlődésünk epochalis irányára hathatnak, de a két világrész valamennyi országai s hatalmasságai közt egyiket sem érintenek mélyebben, mint Magyarországot és annak királyát.

A délszláv tartományok egyike sem volt kikerekített, az államiság minden attributumaival ellátott ország, mint Szerbia. Nemesak a többi fajok közt előhaladottabb fejlettsége, nemcsak kedvező fekvése, nemesak régii katonai vitézsége, hanem az is, hogy önálló fejedelmekkel, egész állami szervezettel s önálló sereggel bír. Szerbiát vezető szerepre emeli a keleti fajok közepele elanyira, hogy a mint a bosnyák, bolgár és hercegovina lakosainak lehető támadó felkelése kellő nyomattal alig birhat Szerbia nyugaltsága mellett, ugy Szerbia felkelése felszámíthatlanul veszélyessé tehet minden mozzanatot a keleten. Szóval a déli szláv fajok mozgalmának a döntő sulyt csak Szerbia adhatja vagy veheti el.

Soha a történelemben fontosabb nem volt: ki ül Szerbia fejedelmi trónján, mint épen ez időszakban.

És ugy akarja a gondviselés, hogy Mihály fejedelem egyik legmiveltebb egyénisége e fajnak, tele erélyvel, áldozókész hazaszeretettel, és a legjózanabb politika határozott s öntudatos követője tartsa kezében azon végzetes mérleget, mely Europa s Ázsia népeit beláthatlan bonyodalommal fenyegeti, s épen ez időben ül fejedelem tartá erős kézzben az ország kormányát, ki idegen fondorlatok eszközeül nem engedé magát használni, ki szomszédai-val szoros őszinte barátságban élni feladatának tekinté, ki különösen hazánk iránt őszinte színléstelen sympathiával telve volt s ki biztosíték volt egyik legerősebb, hogy e szomszéd állam, a keletre fenyegető idegen támadások támpontja nem leend s ezen állásában ha nem is lehetlenné, de felette kétség-tette a keleti ügy erőszakos felidézését.

Mind e reményeknek egy gyilkos keze e hó 10-én véget vetett, s az európai hatalmasságok ott állnak ezer kétség és kérdések előtt, melyeknek megfajtását e közeljövő rejti.

Tudjuk e mit tesszen, ha a situatoban egy fontos vagy inkább döntő hatású pont, mely az ellenség erőfeszését szinte lehetlenné teszi, egyszerre elveszti biztos s megnyugtató helyzetét. Ha egy fontos strategicus pont, mely táborunk derekát védte, egyszerre nyílt helyé változik s elveszti védő mivoltát?

Ezen jelentősége van, minden eshetőségek közt a szerbeseményeknek Európára s reánk nézve.

Mihály fejedelem fatuma pótolhatlanná tette azon veszteséget, mit benne az európai béke s mi vesztettünk. Legyen utóda bárki, mindazok közt, kiket a mostani conjuncturák közt a szerb nép fejedelmi székébe illett, nem bir sem azon előzményekkel, sem azon tulajdonokkal, melyeket Mihály fejedelemmel e napokban sirba temetnek s legyen az bármilyen erős és kitünő egyéniség, már választása körül a befolyások és ellenhatások oly élénk tusája fejlődhetik ki, mely az nélkül is válságos helyzetet a kitorésig elmergesítheti, s ha végkép egy látszólag érdektelen választás egy ifjú s gyöngé fejedelemre esnék, mi most épen lehetséges, akkor Szerbia az ellenséges törekvések s nagyszerű celszövények állandó színhelyévé válandik, s Belgrád a hajdani Nándorférvár, melyet tőlünk egyfelől csak a száva, másfelől a duna szélessége választ — azon pont, hol nagy európai érdekek küzdik napi végzetes csatáikat a kelet uralma felett, s végkép hol az első explozió mint rendítő jelszó, két világrész harcra kelésének jelzője fellobbanhat.

Legyen bármilyen belőle, a végzetes esemény reánk korán jött, s ha visszapillantunk a menthetlenül pazarolt időre, összeszorul szívünk, midőn szemünk a jövő veszélyeire fordítjuk, mert lehetetlen nem látnunk, mivel mindennel kellene ma már készen állnunk, hogy a közeljövő eseményeinek több megnyugvással nézhessünk elibe.

De mivel a mulasztások felett siránkozni haszlatlan dolog, azt legalább szabad reméllenünk, hogy jó királyunk, a nemzet kormánya, és az együttlevő törvényhozás Isten új látandja ez eseményben s felismerendi az intő jelt, mely intve parancsol, hogy most, nem vesztve perezet sem, megtegyünk mindent, mi küire az erő kifejtést, benn a nyugalmat s bizottságot megszerezheti s tegyük magunkat semmit nem habozva oly állapotba, honnan a haladható, de el nem háritható válságos események érkezett készen várhatjuk, és magunkat — ha még van idő — meglepíteni nem engedjük.

Országgyűlési tudósítások.

A képviselőház jun. 13. d. u. 1 órakor.
 Elnök Szentiványi Károly, jegyző Mihályi Péter. A kormányt egy tag sem képviselte.

A mult ültés jegyzőkönyvének felolvasása után elnök bemutatja a kérvényeket, melyek közül mint fontosabbakat, a következőket tartjuk kiemelendőknek:

„Gróf Keglevich Béla fontos magánügyei miatt 4 heti szabadság időt kér.
 Krassó vármegye községe némely képviselőiknek az ülésekbeli kimaradását megszüntetni kéri.

Szabolcs megye képviselőiknek az ülésekbeli indokolatlan elmaradását megszüntetni kéri, egyszersmind kéri kimondatni, hogy a képviselők a miniszterek és államtitkárok kivételével a kormány kinevezésétől függő hivatalokat ne viselhesse: (Eljenzés, helyeslés balról.)

A pesti közuti vaspályatársaság a bélyeg és illetékek valamint díjak tárgyában benyújtott pénzügyminiszeri javaslat 24. §-ellen, a jövődim adó kivételével más adók fizetésétől felmentését eszközöltetni kéri.

Elnök Áttétetik a 15 ös pénzügyi bizottságba.

Bónis. Tisztelt ház! A mennyiben e tárgyban már e törvényjavaslat a pénzügyi bizottság által már beterjesztett, talán szükséges lenne e kérvényt oly utastással oda áttenni, hogy véleményes jelentését e tárgyra nézve mielőbb adják be.”

Madarász József. T. ház! Tiz külön kérvényben tizenögy községben lakó választók (deltisúg, földkultások: „és nem választók! Halljuk!) és polgárok, lakosok újból megbiztak június 4 ke óta, hogy ugyanazon tárgyban, vagyis fő lényegében alkotmányos uton a 48-ki alkotmány teljes visszaállítása végett (földkultások a baloldalon: „ezt mindayján akarjuk!”) kérvényüket a t. ház elé terjesztem.

A községek, melyekből megbizattam, a következők: Kecskemét (földkultások: kik biztak meg?) Természetes, hogy azon községben lakó választók és lakosok. Csepel (Somogy), Kötégván, Tiszakarod, Szemna (Somogy), Szent-Benedek (Somogy), Kapos Ujlak (Somogy), Molván (Somogy), Szent-György (Somogy), Öcsöd (Békés), Nagy-Alásny (Veszprém), Kun sz. Márton. Kérem e kérvényeknek, a kérvényi bizottsághoz áttételét.

Czorda Bódog a szabadkai ügyvéd-egylet kérvényét terjeszti a ház elé ajánlólag, melyben a közigazgatási résznek a törvénykezéstől való elválasztását, illetőleg a bíróságoknak kormány kinevezés útján leendő betöltését sürgetik. (Jobbról helyeslés, balról zugás.)

Stojaszkovics Sándor Zombor városa kérvényét mutatja be, melyben az a pénzügyi főfelügyelőség Szegedről Zomborban áttétetni kívánja.

Ezután b. Nyáry Gyula felsőházi jegyző átbossa az tzenetet, illetőleg a zá-kány-zágrábi hatvan gyöngyösi vasutvonalakról szóló törvényjavaslat jegyzőkönyvi kivonatát, melyek felolvastatván, tudomásul vétetnek.

Kerka polyi Károly központi bizottság előadó olvassa a következő jelentést:
 A központi bizottság a jövedékre, a fogyasztási adókra és az illetékekre vonatkozó törvényjavaslatok tárgyában.
 Minél inkább meg volt győződve a központi bizottság arról, hogy miként a pénzügyi bizottság is meggyőző, ez uttal nem gyökere reformokkal, hanem csak részletes javításokkal lehet e kell segíteni: annál kevesebb azon módosítás mit a nevezett bizottság által

a tisztelt képviselőház elé visszatejesztet, az osztályok tanácskozásán átment adótörvényeket illetőleg javaslatba hozhat.

Epen azért javaslati főleg a jövőt illetik, s ezéljük a most még nem létesítet reformok előkészítése. Lényeges módosítást, csupán a jövedékről szóló törvényjavaslat: azon pontjára hoz javaslatba, mely az erdélyi lakosság részére 4 frt 60 illetőleg 4 frt 90 krajczárban szabja meg a sóárt. Ezen árt te kintettel Erdély országgyűlésének már 1843-ban kifejezett kívánatára, a központi bizottság alább szállítandónak találta s alapul vevén ezen 1848 dik évi árt, melynek főlebb nem emelését a mondott időben Erdély törvénybe ígdatni kívánta; de tekintettel a pénz megváltozott értékére is azt négy forintban megállapítandónak véleményezi.

Teszi ezt bár meg van győződve, hogy: az ártak kívánatos egyenlősítése az által csak még messzebbre halad, s hogy a csempészet megállása is nehezebbé, költségesebbé lesz. — Köszint ettől függetlenül következőleg módosításokat vált a bizottság javaslatba hozandónak a nevezett törvényjavaslatnál.

A második §. harmadik sorából ezen szó „Máramarosban” s ez „és” ötödik sorából ez „Erdélyben” kihagyatnak. A 131. §. első sorában „pénzügyminiszterium” helyett, pénzügyminiszter irandó, második sorából e szók „máramrosi és erdélyi” kihagyandók.

Ellenben a 6 ik §. első sorában e szó után „déli” fölveendőek ezek: „és keleti” a 9. §. második bekezdése következőleg megváltoztatandó: Erdély, továbbá Krassna, Záránd, Közép Szolnok megyék és Kővárvidéke lakói saját szükségletére, Dézsakánán, Parajdón, Marosújvárt Tordán és Viszákánán négy forint, Marospartuson 4 frt 80 krajczár. A máramrosi lakosság szükségletére Szigatagon, Szlatián és Rónaszéken 4 frt 90 kr.

Ugyanazon végbekezdésében e szó után Wielitzkén fölveendőek lennének ezek: „A 2. §-ban említett egyezmény alapján; a második sorában pedig e szó helyett: „szánára” ez lenne irandó: saját szükségletére.

A 11. §. második sorában, e szó után „terjednek ki:” hagyassanak ki ezek: „mivel enél.”

A 12. §-hoz következő szerkezetet ajánl a központi bizottság: a pénzügyminiszter főhatalmaztatik, hogy a só jövedékre vonatkozó eddigi szabályokat és rendeleteket, különösen azokat is, — melyek a sónak trágyázási és technikai célokra eladását szabályozzák, a mennyiben jelen törvény által változás alá nem esnek, továbbra is érvényben tartihassa.

A dohánnyövedékre vonatkozó törvényjavaslatot is a lehető legnagyobb figyelemmel tárgyalta a központi bizottság, azon figyelemmel, melyet az már csak annál fogva is megérdemel, mivel az ország összes jövedelmének tizedrészt hozza. Nem kerülte ki a központi bizottság figyelmét, hogy azon hátrányhoz melyek minden egyedárusággal természetűl összekötve, az egyedárusághoz nálunk, min azon ezikkben is természetű országnál még mások is csatlakoznak.

Epen azért természetesen találta azon ellenszenvet, mely iránta annyi felől, és olyan hangosan nyilvánul, természetesen annyival inkább, mivel jogosulatlan hatalomtól vette eredetét, s mivel kezelésében sem mindig tartott szem előtt a kellő kiménet. De másrészl az előtt sem hunyhott szemet, hogy ez idő szerint nines mód az adózók kisebb terheltesével pótolni azon hiányt, mely a jövedék megszüntetésével a közjövédelmekben beállani fogna. Van-e általában s ha igen, miben áll? oly kérdés, mely a központi bizottság véleménye szerint gondos tanulmányozást s minden oldalról tüzetes vizsgálatot kíván.

Epen ezért a központi bizottság véleménye szerint a t. képviselőház által végzésileg kimondandó lenne, hogy egy, az érdeklettek bevonásával tartandó országos enquete bizottság közbejöttével oly időben fejezendő be e tárgynak a pénzügyminiszter által a mult év dec. 19 én megígért s így bizonynyal munkába is vett tanulmányozása, hogy a monopoliunak ama tanulmányozás folytán netán lehetségesnek és kívánatosnak bizonyuló megszüntetése vagy ellenkezőleg reformja ezéjából a szükséges törvényjavaslat már az 1870-dik évre szóló költségvetés beterjesztése alkalmával bemutatható legyen.

Mig ez megtörténék, addig a központi bizottság is oia irányzá figyelemű, miként lehetne az egyedáruság mellett is ktlebb terjeszteni a terjesztést. S ha már bent nem lehet felszabadítani, legalább a külföldre való kereskedést, hogy ekepen termelőinknek mind az osztrák egyedáruság által nyújtott oly jelentékeny piac megtartassék, mind pedig a nagy részben elvesztett külpiacok a leheiséig visszahódíttassanak.

Ide eözöltő a 4. §. és 15. §. ajánlott módosításával, ide a pénzügyminiszterhez intézett azon felszólításában, szüntesse meg végleg azon tulszigt, mely korábbi időkbel a dohánnyal kereskedésre szükséges engedélyadásban való f.karkodással igen kisnyre szorítá az engedélyezett kereskedők számat és ezáltal a kivitelre termelők irányában is monopoliunot teremtett, oly monopoliunot, mely épen mivel az államkincstár értékével semmiképen sem védelmezhető, az államegyedáruságnál is bántóbb s így feltétlenül káros.

Az illető törvényjavaslat változégén a központi bizottság által ajánlott változtatások a következők:

Az 1. §. következőleg lenne szerkesztendő: „a pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a dohányjüvedék iránt jelenleg fennálló szabályokat 1869-iki évi decz. 31-ig érvényben tarthassa a következő szakaszokban foglalt módosításokkal.

A 4. §. 6-dik sorában „illetéke sen” lenne irandó és szavak helyett: „az illetékes jövedéki törvényszékek által.

Ugyane §. végelotti sorában e szó után „tulajdoni” ezek irassanak: vagy telekkönyv vezet használati. A 11-ik §. 6-dik sorának végén e szó után „azt” beiktatandók lennének ezek: január végéig.

A 12-ik §. első bekezdése másodikiká, a második pedig elsővé teendő a logikai rendnek érdekében.

A 15. §. hoz hozzá adandók lennének „a tulajdonosnak a kijelent határidőig bejelentett számdokához képest.

A Lottojüvedék iránti törvényjavaslathoz csatolva első §-at kívánja megváltoztatni a központi bizottság következőképen: „a pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a Lottojüvedék iránt jelenleg fennálló szabályokat a törvényhozás, további intézkedések érvényben tarthassa, e következő módosításokkal.

A szerződésre vonatkozó törvényjavaslathoz az alábbi módosítást kívánja a központi bizottság „serafin” szó órá.

Első §-at pedig a többi törvényeknél is ajánlott változtatások szellemében így kívánja szerkesztetni: „A pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a szerződés megkötésére, valamint a vámonvonalon kívülről járó fogyasztási adókat visszatérítést iránt jelenleg fennálló szabályokat továbbra is érvényben tarthassa azon módosításokkal, hogy szerződés utáni felosztás adó a 1868. évi aug. 1-én napjától kezdve; a többi maradjon.

A szerződésről szóló törvényjavaslathoz a központi bizottság a 13-ik §. b) pontja első sorában olvasható és „egyéb” szót az első helyettesítendőknél és a d) pont kezdetén olvasható „magvas”, szót csontaróssal kicserélendőnek látván:

A pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a szerződés névze különben fennálló azon rendszabályokat, melyeket jelen törvényjavaslattal nem érint, a további intézkedések hatálya alá tartoztatja.

Azonban a szesz és cukoripart tartván a bizottság a földmívelési ipar két legfontosabb ágának a országunk anyagi jólétére egyik főbb tényezőjének, azon átvételét fejtegette ki, mondván ki a tisztelt képviselőház jegyzőkönyvében azt, hogy e két iparág adóztatása tárgyában időről időre enyhetek tartassanak.

Hogy ez iparágaknak minden lehető könnyebbségek folyton megadhatassanak; addig is utasítottat kívánja a kormányt, hogy különös tekintettel legyen azon kisebb városi vagy falusi gazdákra, kik gazdasági érdekeikben kívánják saját termékeikből kisebb kazánokban szesz égetni, lehetőleg kíméletlen bánásmódban részesíten őket.

A pénzügyi bizottság jelentésének a bor és hús fogyasztási adóra vonatkozó pontját a központi bizottság mindenképpen osztván, az illető törvényjavaslathoz csatolva, §-át kívánja megváltoztatni a következő módon:

A pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a bor és hús fogyasztási megadóztatása iránt jelenleg fennálló rendszabályokat és ir. szabályokat 1868 Decz. 31-ig érvényben és hatályban tarthassa.

Ellenben a cukorgyártásra vonatkozó törvényjavaslathoz címelt megváltoztatni kívánja a bizottság, hogy így szóljon az: „Törvényjavaslathoz a cukoradót iránt.” Ezenkívül a törvényjavaslathoz §-án is megteendőnek véli a bizottság, hogy a további hivatkozottakkal analog azon változtatás, melynek folytán a következőképp fogna az állani: A pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a cukorgyártás megadóztatása iránt eddig fennálló szabályokat és adótevéket az 1869 évi decz. 11. napjától érvényben tarthassa.

Hasonló azon változtatást, melyet a központi bizottság az arany és ezüst áruknak finanszió tartalmuk ellenőrzése s fémjelzése iránti törvényjavaslathoz vonatkozóan kívánt javaslatba hozni s melynek fővága annak 1. §-a így hangzik: „a pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy 1867. január hó 1-én napjától hatályban levő, s az arany és ezüst készítmények finanszió tartalmát, annak ellenőrzését és a végett eszközölködő fémjelzés tárgyú szabályokat a törvényhozás további rendelkezés idejéig érvényben tarthassa.”

A belügyilletékek valamint a díjak tárgyában előterjesztett t. javaslat első §-át ismét kívánja a központi bizottság „lakitani, hogy az illetékesek hozzá számítás által azon eredményre jutunk, hogy a termelési helyek távollága szerint a só ára 6 frt 88 kr-ra, sőt még 7 frt 18 kr-ra emelkedhetik a sóárlási helyeken.

Miután azonban az ország minden lakósa a közterheseivel elve szerint az ország minden terhéi és költségeivel egyenlőn tartoznak járulni; az élet és egészség fenntartására szolgáló oly cikkeknek, melyek a közös haza sódus hegyei bőséggel nyújtanak — megadóztatásánál más elvet mint az egyenlőn osztó igazságát követni nem lehet, nem helyes;

Másrészt figyelembe véve, hogy a fogyasztási adó megadóztatásánál, a vállalkozások tartományok irányában együttesen meghatározandó elveket kell követni.

Azon ajánlást fejezi ki ezen osztály: mandja ki a ház jegyzőkönyvében, hogy jövőre a só árat az egész országban egyenlőre kívánja megállapítani, egyszerűsödés oda utasítja, a pénzügyminiszterumot, hogy az e célra szükséges előintézkedéseket tegye meg.

Kacsokovics Ignác, mint a IX. osztály előadója

A jelentés és a különvélemények kinyomatása elrendelendő, annak tárgyaia kedde napirendre tűztek.

Az ülés ezzel véget ért.

ban e szó után „okmányoknál” beirandó; „s általában minden bélyeg- és illeték-köteles beadványoknál;” ugyanazon sorban pedig e helyett: „fokozatos” ezen szavak: „bélyeg és” teendők.

A 27-ik §. 1-ő sorában „25. 26” helyett: „4” irandó, az 5-ik sorban pedig „hat” helyett: „3” havi” szavak lennének teendők.

A központi bizottság szükségességét találta felhívni pénzügyminiszter urat, tenné közzé azon szabályokat, a melyek tovább is fenntartására a törvényjavaslathoz elfogadása eseté felhatalmazatik, a melyeket a pénzügyi bizottságnak tett ígéréte folytán a bélyeg- és illeték szabályok, mint csupán kijelölteknek kivételével — már összeállított, köre megszerzett s nem a pénzügyi bizottsággal, de az osztályokkal is közölt. E szabályok, a mennyiben a pénzügyi bizottság jelentése mellett már is beutattva nem lettek a központi bizottság ide mellékelve tiszteltel bemutatja.

Penteu, jun. 13-án 1868.

Kerkápolyi Károly s. k. a központi bizottság előadója.

Zsedényi Ele felolvassa ezután a VII. osztály következő külön véleményét.

A VII. dik osztály jelentése a dohányjüvedékről szóló törvényjavaslathoz

A VII. dik osztály megnyugvással vette a pénzügyminiszter k. mut. év deczember 19-én tartott országgyűlésben azon nyilatkozatát, mely a dohányegységadás megszüntetésének lehetőségét és ezen jövedelmi áznak más, az ország kívánataival inkább megegyező módon átalakítását kiáltásban tette.

Az ország reményeinek azonban nem felelt meg a dohányjüvedékről szóló jelen törvényjavaslathoz, ha az egyedüriség elterjesztése elvben ki nem mondandó a képviselőház által és egyszerűsödés a határidő meg nem határozatván, a mikor a kormány köteles az egyedüriségnek másnéven dohányadóval felváltása iránt javaslatot előterjesztetni, különben ezen egyedüriséget az 1867 XII. törvényozikkal íktató vámkereskedelmi szövetség egész tartományra állapította meg.

Igen jól tudja azt a VII. dik osztály, hogy bár a dohányegységadás, mind nemzetgazdasági mind az adózási elveknek meg nem felel, mert a csaláknak perparvarnak tág kaput nyit, erkölcsi tekintetben is hazánkra nézve igen kártékony hatású rendszer — még is azt nem rögön, nem jövedelmének biztonsága nélkül lehet megszüntetni: de egyszerűsödés tanácsosnak véli, hogyha megszüntetése némi áldozatokba is kerülne, a képviselőház figyelemmel legyen a nép szellemére és érzelmeire álljon el oly adóztatás folytatásától, mely iránti idegenkedés 18 év óta üttönő, mely mezőgazdasági iparunknak ezen ágát dohány nem termeltetik, míg megátaloni végtére is hatalmukban nincsen; ezen nézetből indulva ki a VII. osztály, következő határozatot ajánl: miután a dohányjüvedék iránti törvény az 1869-iki évi szavazathat meg, mert egyedül azon okból szavazathat meg, mert ezen adómentet a kincstár nélkülözhetetlen jövedelmének csökkenése nélkül rögtönözve eltörölni nem lehet: mert továbbá a dohányegységadás természetéből foly, hogy annak megszüntetésére az intézkedések magánál a tetlelgeos megszüntetésnél legalább egy évvel előbb kell, hogy megtörténjen: nehezy és körülmények miatt a dohányegységadás megszüntetése és a dohányjüvedéknek más uton pótlása ismét lehetetlen legyen — önk utasítja a ház a miniszterumot, hogy a szükséges lépéseket és előintézkedéseket úgy tegye meg, hogy a dohány egyedüriségének a kincstár hátránya nélkül megszüntetése iránti javaslatát ideje korán terjeszthesse a ház elébe, hogy az egyedüriség, 1870-iki év január 1-jén tetlelgeos megszüntethessék.

Kelt Pesten, június 13-án 1868 Zsedényi Eduárd, mint a VII. osztály központi előadója.

Kacsokovics Ignácz előbeszátván, mikép IX. osztály szintén magáévé tette a VII. osztály különvéleményét, felolvassa a IX. osztályának a sómonopolium tárgyában hozott következő különvéleményét.

Külön véleménye a IX. osztályának a központi bizottság által előterjesztett törvényjavaslathoz illetőleg a sójüvedék iránt.

A sójüvedék iránti törvényjavaslathoz 4. §-a s órákat a termelési helyeken előforintásra, azonban a sószállítás és egyéb mellék költségek hozzá számítás által azon eredményre jutunk, hogy a termelési helyek távollága szerint a só ára 6 frt 88 kr-ra, sőt még 7 frt 18 kr-ra emelkedhetik a sóárlási helyeken.

Miután azonban az ország minden lakósa a közterheseivel elve szerint az ország minden terhéi és költségeivel egyenlőn tartoznak járulni; az élet és egészség fenntartására szolgáló oly cikkeknek, melyek a közös haza sódus hegyei bőséggel nyújtanak — megadóztatásánál más elvet mint az egyenlőn osztó igazságát követni nem lehet, nem helyes;

Másrészt figyelembe véve, hogy a fogyasztási adó megadóztatásánál, a vállalkozások tartományok irányában együttesen meghatározandó elveket kell követni.

Azon ajánlást fejezi ki ezen osztály: mandja ki a ház jegyzőkönyvében, hogy jövőre a só árat az egész országban egyenlőre kívánja megállapítani, egyszerűsödés oda utasítja, a pénzügyminiszterumot, hogy az e célra szükséges előintézkedéseket tegye meg.

Kacsokovics Ignác, mint a IX. osztály előadója

A jelentés és a különvélemények kinyomatása elrendelendő, annak tárgyaia kedde napirendre tűztek.

Az ülés ezzel véget ért.

Levelezések.

Szombathely jun. 11. 1868.

Tartózkodni fogok, kedves barátom, oly dolgokat érinteni levelemben, miket lapod rendes és rendetlen munkatársai eddig elé keresztil-kasul megburcoltak; azt sem akarom, hogy ez igénytelen sorok az ellentábornak nyugtalanítására szolgáljanak. Tehát sem az autonómiairól, sem a borbélyok rémületéről nem szólok, kik már a közel jövőben látják azon véres időt, mikor a papok arcaán gyilkos eszközökkel megszűnnek műfogásaikat gyakorolni; — hanem szólok várossunk boldogságáról, azon csillagsugáros estéről, melyet a t. cz. közönség Thaliának rozzant fatemplomában erőltetett élvezetek mámore közt, vagy ha ez a phrázis nem tetszik, a színlátak közül kiszűrődő melodiák sekélyében gázolva, néhány nap óta tölt. Hogy tisztán megörtsd, miről beszélek, el kell mondanom, miszerint jelenleg Kocsisovszky Jusztin dalszintársulata idők közte, egy társulat, mely megérdemli, hogy működésének rövid jellemzésébe bocsátkozzam. Nehezy azonban levelem lapodnak csak egy hasbját is hiába vegye igénybe s hiába prompazzon, alkalmat veszek magamnak egyebet is kockázati tisztán vidéki tudósításnál.

Tehát Kocsisovszky Jusztin dalszintársulata itt van. Eddig előadott darabjai: Zrínyi a költő, „Szép Helena” kétszer berlefolnyamban tíz előadás közt, Dunanapó és fia utazása cencan-nal, „Szép Galathea”, „Geroldsteini nagyhercegnő”, Boissy boszorkány, „Tíz leány egy férj sem”, „Emancipáció” s még néhány kisebb vagy nagyobb színi sülletenség. A helyi alkalmat adta fellegszármak, különösen a „világbirod” „Ördög piluláiban”, melyeket a közönség ezután fog elnyelni. Látható e programmból, hogy jeles művészeink (1) a badai répszin házat meglehetően egészségesen plántálták át deszka bódéinkba. No de hálások is vagyunk e jövedelményért. A színház csaknem mindig kellen, különösen felemelt helyi alkalmak, (világ-betegség) s helybeli közönségnek egy sugalmazzott, vagy álomban készült színjátékban azt mondja, hogy K. szintársulata teljesen alkalmas arra, hogy a vidéki közönség igényeit kielégítse. Sajnálom S. B. Dörner tintáját pazarolni egy ellenkritikára, mely éppen egy mitkritikai polemikára az illető bíráló nézete ellen, hanem annyit mondhatok, hogy ez a társulat egy rom, melynek javát akárhol felkapta egy sódrószól, vagy ha min dig így volt szervezve, úgy sajnálom kell a, nem tudom, szabadkai vagy szegedi, vagy mindkét színházat, melyeknek K. szerződött igazgatója. Egy-két tagból nem fogom elvitatni akarni a tehetséget, s általában nem állítom, hogy meg ne lehetne nézni előadásait, de tiltakoznom kell azon nézet vagy épen állítás ellen, hogy e dalszintársulat a vidéki közönség igényeit kielégítheti. Qui malum dicit, nihil dicit. Magamnak is vindi kállok egy kis szépezzéket, talán annyit tudni, mi helyes, és mi helytelen; de én saját ízlésemet nem is akarom lathat vetni, hanem a vidéki közönség több oldalú nyilatkozatát tolmácsolom, midőn ez állítás ellen protestálok.

Egyébként nem vesződöm a színeszekkel, hallgatok a gyakori hamis, többször mulvetelen vad énekről, hanem szeretnék szóba állni az érdemes, tapintatos director urral, a ki így látszik, gázsvál látja el embereit, s ugyancsak rajta van, hogy jussom is, maradjon is. Tudja ő nagyon jól, hogy a közönség jó része valódi gyermek a színház irányában, szereti a cifra ruhát, tűzjátékok, buk-fenczet s többily épületes művészi requisitumot. Am jó, hirdessen költéltáncot, szedje az epret, ahogy tudja, ugy is most van az eper idenye, s nem is rosz gyümölcs. Haem bátor vagyok egy kérdést feltenni.

Vajjon, ha ily irányban és szellemben működnek a színeszek, fognak e igényt tartani azon címre, melynek megtagadása oly óriási sérelmet okozna nekik? Fogják e restelhetni, ha egy hajdan divatos gunyvén ismét szájról szájra jár. Vagy a vidéki közönség igényei csak idáig terjednek, hogy a fővárosban is nem egyszer megrótt, izlés — és erkölcsrontó látványosságokat torziadásban élvezhessenek. Mit akar egy vidéki színpadon a „Szép Helena”? Nem fejtegetem azon okokat, melyek a blazirt nagy világot ily darabok nézésére vonzák, de annyit, még ha egy magam volnék is ily „ezopfos” előtételben, ki kell mondanom, hogy a morál, az izlés, a színeszek jövője, maga a költészet végtelen sokat szenved a kufárság e neme által, mely utazai phrazisokat, szeméremstört modulokat árul azon helyen, mely az életünk számára levén szentelve, arra van hivatva, hogy a szíp eszméjét az erkölcsösel együtt népszerűsítse, terjeszse, a lelket magasabb élvek honába ragadja, a szívet nemes érzelmeikkel termékenyítse!

A színesz, vagy inkább a direktor részéről az a válasz: ez tetszik a publikumnak, s nekünk élünk kell; olesó sophisma ez édes barátom! Tanuljatok, képezzétek magatokat, ne pazaroljátok szájakat gépezetre, görögültzre

hanem adjatok jó társadalmi, komoly és vigdarabokat; ha van hang a torkotokban, érvényesítétek azt népszínműben, operetteben, de ha színpadra léptek, öltözöttek és neveközzetek, mossátok ki szátokat, s ne szórjátok az utca sarát a közönségre, melyben nem csak blazirt aglegény és emanciált, de értelmen szubanc és elkopott deakgyerek, hanem solid emberek, feleségek és fejle leányok is szoktak lenni, kiket a társalgási szellem, a művészet iránti érdekek vagy a véletlen vitt oda.

Látod kedves barátom, mily predikáció kerül ki tollam alól, s valahára szeretem, hogy predikáció formájalt, mert így kötelességem a keserűség hevesebb szavait lelkeséggem visszaszorítani. Pedig sokat lehetne még mondani, a mi ből a t. cz. közönség is tanulhatna valamit. Azt mondjuk, elmegyünk a színházba szórakozás kedvéért. Am jó egyszer, de a részvételnek legyen tiltakozás oly tények ellen, mik a művészet czéje alatt az illetet ganolyják, s a színházat átlátszó fátyol alatt valami más épületté degradálják. Isten veled.

N—y. L—ó

BELFÖLD.

Ausztria.

A reichsrath pénteki ülésében Brestli a ház elé terjesztette az új adó-törvényjavaslathoz, melyeket az elejtett vagy adó helyébe készített a ház határozatának alapján.

Az előterjesztvény három részből áll, n. m.: egy javaslathoz: 1) az 1868-iki egyenes adók kivételének megváltoztatásáról; 2) a pállika, ser és cukorfogyasztási adó beszedésének megváltoztatásáról; 3) adóssági címek kibocsátásáról a visszafizetés által megsemmisítettek s a conversióból kizártak helyébe.

A pénzügyér röviden indokolja javaslatait, melyek a vagyonszó elejtésével, s a ház határozata folytán váltak szükségessé. — Az egyenes adókra vonatkozólag nem jelentékeny a felemelés a telekadónál és a házostályadónál. (Az első felemeltetnek 1/2, a második 1/4-del) Tetemesebb a felemelés a jövedelmi és a kereseti adónál. (3/4-de az ordinariumnak.) Ezen adófelemelések után a pénzügyér 7-8 milliónyi jövedelmet vár. — A második pont alatt megnevezett adó nem fog láni magában felemelést. A luxusadót is tárgyalás alá vette a kormány, de javaslatot nem készített róla, mivel e tárgy határozat vizsgálatot kíván, minőre ez ülészakban már nem kerül idő. Külömben is jelentéktelen volna egyelőre utána a jövedelem.

Végre kéri a pénzügyér a házat, hogy ismerje el indítványait szíveseknek, térje a rendes tárgyalás módjára, s eszközölje azonnal az első olvasást, és utasítsa a bizottsághoz, mire a ház reá is áll.

Ezútan megállapítatnak a számok, melyek mint államadóssági tartozás, az 1868 ki budgetbe felvételnek.

E szerint az államadósság kamatai 114,858,902 forintot tesznek (előbbi 121,630,919 ft); a magyar hozzájárulás (29,188,000 ft) evonása után 85,670,902 ft; az adóssági tőkétörlesztés 1868 ra 17,872,544 ft (előbbi 23,257,534 ft); a magyar hozzájárulás (1,500,000 ft) levonása után 16,372,534 ft (előbbi 15,000,000 ft) összesen tehát 102,393,436 ft államadóssági pénztétel az 1868 ki költségvetésben.

Ausztria összes kiadásai a bizottságok által módosított költségvetés szerint tehát 320,230,526 fra rugnak; bevetelei pedig 281,245,907 fra.

Ezen ülésében még megválasztotta a reichsrath az államadósság-ellenőrző-bizottság tagjait.

Mint az esti posta jelenti, a budget-bizottság még pénteken nagy többséggel fogadtat el a pénzügyminiszter fentebbi javaslatait.

Szombaton a kormány lap több rendbeli törvényeket hirdetett ki, melyek közt legfontosabb a kerületi hatóságok szervezése, mely jun. 11-én szentesített 6 Fel. szék által Auszperg miniszterelnök és Giskra, Herbst miniszterek ellenjegyzése mellett Jun. 13-án ünnepezt, szünnapot tartott a reichsrath. Az urakházának igen sok tenni valója van, míg elintézi mind azt, amit a következők háza végzett s áterjesztett. Arról is van szó, hogy a következők háza egész jul. 8-ig szüneteljen, csak hogy az urakháza mindent, jelesül a pénzügyi fölterjesztvényeket kellőleg átgondolva intézhesse s határozhassa el, legkésőbb jun. 17-én tart teljes ülést, mi alatt a költségvetési bizottság már 12-én elfogadta a miniszteri által tett adó-e előterjesztvényeket. Valjon a honvédelmi törvények ez ülészakban előterjesztnek-e, vagy nem? ugy látszik, hogy bizonytalan.

A bécsi vallás és közoktatási miniszter, a gráci „Tagespost” közlése szerint két iratot intézett a nm. osztr. püspöki karhoz, melyekben a kormányának a confessionalis törvényeket illetőleg abbéli nézete fejeztetik ki, miszerint az egyháznak jogait tökéletesen megvédeni törekszik a kormány. A nm. püspöki kar, ugy látszik, bevárja a

végrehajtási szabályokat s a clerus további megatartásának irányzását egy közös és általános gyűlésre tartja fenn.

Hazai ügyek.

A honvédelmi törvényjavaslathoz a miniszteriumban elfogadtatván, jövő héten az országgyűlés elé terjesztetik.

A kultusminiszter bir szerint legközelebb benyújtja az alsóháznak a vallásügyi törvényjavaslathoz, és ezek közt az oktatásügyi törvényjavaslathoz is.

A hétszemélyes tábla sajtóügyi osztálya szombati tanácskozásán tárgya: a közvádlóknak Bözörményi László ellen le folytatásában a közvádló által a büntetés végrehajtás kérdésében beadott semmisségi panasz képeze, mely kapcsolatos tárgyalattal Bözörményi László semmisségi panaszával az igazolási kérelmet megtámadó esküdtbíróági végzés ellen és Heckeuszt Csnstáv kiadó tulajdonosnak semmisségi panaszával a sajtóbírószág azon végzése ellen melylyel a „Magyar Ujság” című politikai lap eddigi szerkesztője Bözörményi László nak elmarasztalása folytán más szerkesztő kijelölésére utaltatott.

A nagy számú irományok felolvasása után a bíróság 1 1/2 órára visszavonul. Határozata akként szól, hogy mindhárom esetben a semmisségi panaszok helyét nem látja és azokat elvetendőnek találja. A határozatok indokaiakkal együtt a felekkel törvényes időben közölteni fognak.

E szerint a „Magyar Ujság” sajtótere minden fórumon keresztül haladván, a végrehajtás stadionába lépett. (H—k.)

A „Pesti Napló” szombati száma folytatja azon községek névsorát, melyeket Madarász mind körvényének aláíróit mutott be. Nagyvárszónból a község intelligentiája küldött egy czafáló iratot a képviselőház elnökségének, melyből kiteszik, hogy a körvény egy ottani „népszázlós eszmédia” a visszafizetés által megsemmisítettek s a conversióból kizártak helyébe.

A pénzügyér röviden indokolja javaslatait, melyek a vagyonszó elejtésével, s a ház határozata folytán váltak szükségessé. — Az egyenes adókra vonatkozólag nem jelentékeny a felemelés a telekadónál és a házostályadónál. (Az első felemeltetnek 1/2, a második 1/4-del) Tetemesebb a felemelés a jövedelmi és a kereseti adónál. (3/4-de az ordinariumnak.) Ezen adófelemelések után a pénzügyér 7-8 milliónyi jövedelmet vár. — A második pont alatt megnevezett adó nem fog láni magában felemelést. A luxusadót is tárgyalás alá vette a kormány, de javaslatot nem készített róla, mivel e tárgy határozat vizsgálatot kíván, minőre ez ülészakban már nem kerül idő. Külömben is jelentéktelen volna egyelőre utána a jövedelem.

Végre kéri a pénzügyér a házat, hogy ismerje el indítványait szíveseknek, térje a rendes tárgyalás módjára, s eszközölje azonnal az első olvasást, és utasítsa a bizottsághoz, mire a ház reá is áll.

Ezútan megállapítatnak a számok, melyek mint államadóssági tartozás, az 1868 ki budgetbe felvételnek.

E szerint az államadósság kamatai 114,858,902 forintot tesznek (előbbi 121,630,919 ft); a magyar hozzájárulás (29,188,000 ft) evonása után 85,670,902 ft; az adóssági tőkétörlesztés 1868 ra 17,872,544 ft (előbbi 23,257,534 ft); a magyar hozzájárulás (1,500,000 ft) levonása után 16,372,534 ft (előbbi 15,000,000 ft) összesen tehát 102,393,436 ft államadóssági pénztétel az 1868 ki költségvetésben.

IRODALOM.

Horváth Mihálytól a mult napokban egy igen érdekes és nagyfontosságú rőpirat jelent meg: „Kossuth Lajos újabb leveleire” cím alatt.

Tudva van, hogy Kossuth a pécsi választókhoz intézett leveleiben megtagadta Horváth M.-nak a szegedi szabadelvű körbizit levélének állításait. Ez Horváth Mihályt arra bírta, hogy a megtámadásra felelve, az egész kiegyezési mű és Kossuth összes működéséről elmondja nézeteit. Ezt tartalmazza a kérdéses rőpirat.

Az előszóban Horváth kifejti az okokat, melyek folytán 48-49-ben Kossuth zászlója aláállt. Ez akkor — ugymond — nemzeti zászló volt, melyet ilt a hazában, nem számítva a könnyen cseszható tömeget, mely a haza bonyodalmas ügyeit felfogni, megítélni nem képes s azért nem adhat, csak vehet irányt — az összes ugynevezett értelmiségből csak néhány elfogult jöhiszemű, s ezek mellett egy maroknyi rosz, vagy legalább is gyanús jellemű csoport követ, melytől megvételssel fordul el minden jóra való hazafi.

A rőpirat két részre oszlik; az elsőben újra közli a Kossuth által incriminált szegedi levelet, melynek „velejt” szerző határozottabb körülírásával és kifejtésével compact vonásokban csoportosítja.

A magyar nemzet — ugymond — teljes nemzeti függetlenségét a mohácsi vészrel vesztette el. A viszonyok által kényszerítette Ausztriával szövetségbe lépni — folytatja, — ezáltal hajdani teljes függetlenségét s önállóságát egynemely részben tényleg akként módosította, hogy ezekre nézve azonnali csak szövetségével egyetértve, bár egyelőre befolyással intézkedhessék. De ennek az czára „mégis egykori hatalmára búsítko, sé-

gyenlő azt határozottan s világosan egy szerződés akir régiteljes független és egy magának fenntartoztani az igénybe vett bető védelmi segélyért? A nemzet tehát törvényt midig csak általán meg a tényleges hatalom tört foglalt s midőn a ny megügyi oszodott, több iz kelték.

Szerző erre számos bizonyítja ez állítása a nyomán azon kivetkezte nyodalomból csak egy verethetett ki. Ezen sz jött. Ez a kiegyezés s em nemzet érdekeire való i rő előadása tsszes meg nyítja be.

A második fél Kossuth fel foglalkozik.

Kossuth Lajos, ugy emlelti nemzeti függetl. Ō ugyanazon tevé melyek miatt elénk a bősies ünfeláldozás árát letisztítani s megóvni ne ket. Apróra veszi aztán ide vágó állítását s kiny nyok aberratiót a k részletei felől.

De miáltal akar érvényesíteni? E kérdés önként elénk öltik, s e verkező: „Mi Kossuth czélya?” című fejezet letel.

Kossuth zászlója m az elszakadás s Habs nastiától; az 1849-ki ap Szerző éneketekről compabilitásról tett a Kossuthnak 1860. apr Lászlóhoz írt levelét, n akkori „concessió” a ki elszakadás zászló ti”, s egyéb hasonló pá hogy „az osztrákokkal feltételek alatt is sztauk.”

De mi czélya Kó Horváth — az 1849-ki bogtatásával?

S erre határozottan lehet más, mint a f Kossuth kimondta a f Lászlóhoz írt levelét, n akkori „concessió” a ki elszakadás zászló ti”, s egyéb hasonló pá hogy „az osztrákokkal feltételek alatt is sztauk.”

De mi czélya Kó Horváth — az 1849-ki bogtatásával?

S erre határozottan lehet más, mint a f Kossuth kimondta a f Lászlóhoz írt levelét, n akkori „concessió” a ki elszakadás zászló ti”, s egyéb hasonló pá hogy „az osztrákokkal feltételek alatt is sztauk.”

S erre határozottan lehet más, mint a f Kossuth kimondta a f Lászlóhoz írt levelét, n akkori „concessió” a ki elszakadás zászló ti”, s egyéb hasonló pá hogy „az osztrákokkal feltételek alatt is sztauk.”

Szerző erre, hivatko leményére, a legkisebb felelhet.

A nemzet még 18 dalmi hangulatu.

Ez magá Kossuth bizonyosára idezi szemáj. 1-ről Telesi Lás Kossuth tehát forradlat zet közvéleményével el

Mi következik ebl Kossuth egykor ig vége ez: kiltérő segít forradalmi harc s ha get nem tudunk tere len a hazában s így k én nekem nem mar mondani: „megizzadta vége pályámnak.”

Es Kossuth e so fejezi be művét szerző „Am a körülmén nemzet törvényesen n parancsolják innár politikai pályáját be alku meg van a hazát dani f

Előfizetés egész évre 20 frt. gyedévre Belgrádtól dij: 6 kr., bélyegdíj minden A „nyit-t 4-hasábos petit

T. Olvasó! Az új évfolyamunk a t. olvasó közönség rábbi pártolására. Az rad a régi. Együttal kérjük azon t. előf punkra hátrálékban illető összeget szemel előbb beküld senek.

Előfizetési Egész évre Félévre Negyedévre Egy hónapra A „Függl 3 korona

Pest, ju Mióta journalistiká mindig igyekeztünk a theologiai diszciplíná egy szerző indokból kimerítő szakcikkle de más részt az olva tagjai iránt viselte lemme, hogy könt stractio mélysegeitől lába helyezett eszt elméjöknek, még a nyokba vágó kérdés Nem örömet m modatio e teréről tárgy, melyet t ur ából, jelen soraink tánk, theologiai sp kalmak.

Lapunk egyik vallási törvényekről lag hangsúlyozta Ausztriában az új „azon szabadságot tholicismus minden ad, midőn a vallá nagy elvét elfe A négy utóbbi a mane, tekel, farcs t ur, sietvén a olvasói számára t tati, egy böles je tudományos appar anathemat sujt tete „Mely (t. i. a a tévelyt az igazsá ra helyezi, s azért a jőzan ész, s legujtal is kárhoztatva jun. 11. szám a 3-d Az általános m pontja mellett, an gal követelhetünk a hogy a legközönség mét, s az értelmezé tudja.

Elvárhatta vol Tan.“ t. olvasó t ur, a „vallásge mával teljesen tisz jegyzetében oly d lyeket a dogmatika hogy kárhoztatnán distinctióval, mint sadalom szükségé és hirdetnek, s hog jőzanabb volt az e tanai iránt, semho na oly elvet, mely denkor.

Ertsünk szót. A „vallásgeye ban, az egyházi tu értelmet találnak: ságot, és theologia Természetes, h háznak közjogi áll beszélvén szőnyeg ben, logice is, csai gári egye n j c hettük. Mit értünk ped gári vallásgeyenjo — mely egyenlő é nus a polgári toler E kérdésre, ol tei jutottak a kath elé, kikben a hit s magaslataival veté Idézzünk egy-l

s iparkodni fog ebből minél több hasznot ki- zsakmányolni saját hasznára. Befolyása Szer- biára nagy e e nagy befolyásával sokat tehet. A török nagyvezér mint egy bécsi távirat jelenti, ez ideig teljesen meg van elégedve azon rendszabályokkal, melyeket a begrádi kormány e rendkívüli események bekövet- kezése életelképeltett. Helyesli a nemzeti gyűlés összehívását az új fejedelem megvá- lasztására és reméli, hogy a leendő válas- tásba a porta beleegyezését adhatja. A diplo- matiai testület f. hó 12 en az angol főcensul által vezéreltetve az ideiglenes kormánytól tiszteltgett, s mely részvétét fejezte ki azon fáj- dalmas eset felett, mely a gyilkosság által Szerbiát érte. Marinovics közönetet mondott a kormány nevében a diplomatai testületnek ebbeli részvéteért. Végül meg kell még említenünk, hogy Mihály fejedelem temetése ma, hétfőn reg- geli nyolcz órakor ment véghez, s hogy Obre- novics Julia berezegző Bécsből Belgrádba érkezett.

Gazdaság és üzlet. Pest jun. 13. Időjárásunk a lefolyt hétben kivétel nélkül esős és aránylag hűvös volt; nem mult el nap, melyen égi háborútól kísért eső ne lett volna s olykor igen bő, tartos is volt az E nedvesség nagy előnyére volt a kapás növényeknek és a tavaszi vetéseknek, melyek az előbbi forogástól szenvedtek volt. Egészben véve az anyasi kilátások mindig jók, habár nem is lehet talán oly általánosn bő termést várni, mint néhány hét előtt lát- szott, mert míg némely vidékeket az eső mindaddig elkerült, (lásd a Tiszpartról felirásu levelet mai számunkban) minek kö- vetkeztében ott szárazság tette főkre a vetést, másutt ellenkezőleg a nedvességek túlsága költ indokolt aggodalmakat. A gabnallételeben kedvező hangulat tartja fenn magát. Eladások: Buza tiszai 87 és fél fns 5 fnt 75 kr., 86 és háromnegyed fns 5 fnt 70 kr., 85 és fél fns 5 fnt 65 kr., mindez há- romhavi fizetésre; 87 fns 5 fnt 70 kr., 86 és fél fns 5 fnt 57 kr., 86 fns 5 fnt 40 kr., 85 fns 5 fnt 30 kr., 84 fns 5 fnt 10 kr., 82 fns 4 fnt 70 kr., 80 fns 4 fnt 50 kr., mindez készfizetésre;

bánsági 86 és fél fns 5 fnt 60 kr., 86 fns 5 fnt 60 kr., mindkettő háromhavi fizetésre, 84 és fél fns 4 fnt 10 kr., 83 fns 4 fnt 80 kr., 82 és fél fns 4 fnt 70 kr., mindez készfizetésre; bács- kai 83 fns 5 fnt készfizetésre. Rozs 79—80 fns 3 fnt 50 kr., háromhavi fizetésre. Árpa etetni való 69—72 fns 2 fnt 12, 68—72 fns 2 fnt 12 kr., 65—72 fns 2 fnt 10 kr., 66—72 fns 2 fnt 5 kr., Kukoricza tiszai 2 fnt 49 kr., pest- megyei 2 fnt 17 kr.

A skupstinába való választások június 21 ére, a skupstina egybegyűlése július 2-ára van téve. Bukarest, jun. 13. A senatus a minisz- terium elleni bizalmatlansági szavazatot elf- fogadta, a miért ez a senatus beleegyezése nélkül Oroszország részére két millió piastert utalványozott az Ismail és Kilia romvátrak építési anyagára. A miniszterium beadta lemondását, melyet a fejedelem elfogadott és Plagino s Costaforicot bízta meg az új kabinet meg- alakításával. Belgrád, jun. 13. A helybeli községi képviselőség egyhangulag kikialtotta a meg- illetett, fejedelem trónutódjának unokaöcsét Obranovich Milant. E kikialtás az egész or- szágbán viszhangra talál. A szakadatlanul folytatott vizsgálatok- ból eddig az ttnik ki, hogy Mihály fejede- lem megüctését egy a Karageorgievich

dynastiáját vissza hozni törökvő összeesküvés hajtotta volna végre. A már elfogott gyilkosok nevei: Radovanovich schabatzi lokos, Rogich és Athanasz- kovich poscharevazi lakosok. A schabatzi helyhatóság alig képes Radovanovich csalá- ját a nép dühe ellen megvédeni. Belgrád, jun. 15. Uj elfogatások törté- téntek. Az egész országból helyeslt nyilat- kozatok érkeznek Obrenovics Milan válas- tása felett. A konstantinápolyi brit követs- sajnálkozását fejezte ki Mihály megüctetésé fölött. Prága, jun. 15. Napoleon hg. a prágai kíséretében megnézte a város nevezetességeit és sok notabilitást elfogadott, nev. Palacký és Riegert, továbbá a cseh munkásegylet egy küldöttségét. Ma megy vissza Bécsbe. Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI M. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Table with multiple columns: Pesti áru- és értéktőzse, Magyar értékpapírok árkelete, Bécsi börze, Részvények, Elsőbbségi kötvények. Includes sub-tables for Gabna-árak, Zálogletelek, Államadósság, Sorsjegyek, and various bank/stock prices.

H I R D E T É S E K.

Előfizetési felhívás.

Az „Uj Korszak“ című havi közlőnynek társ-lapja, az „Irodalmi Szemle“ az „U. K.“-nak mostan megjelenő 3-dik számát közvetlenül követni a 4-dik számot megelőzni fogja. A program értelmében: kiegészítő rész-lete ezen vállalat a fő, a havi közlőnynek. Mielőtt azonban ennek első füzeté szétküldöztetnék, az I-ső évi folyamattal bevezetett „Évnyegyedi Szemle“ t. előfizetői veendő abból a III.—IV. füzet második azaz utolsó darabját. Az „Irodalmi Szemle“ azonkívül, hogy mint társ-lap egyenesen az „Uj Korszakhoz“ csatlakozik, saját önállással bíró vállalat, mely az „Évn. Szemlé“-ből átalakulva, ugyanannak tulajdonos szerkesztője Gonda László által a főközlőnynek irányában és szellemében szerkesztetik. Minden három hóban egy-egy füzet jelenik meg; — mind-egyik darab lehetőleg önálló és befejezett egészét képez, — legkevesebb három ivnyi tartalommal. Külön előfizetés az „Irod. Szemle“-re: f. é. december végeig 1 ft 50 kr. — füzetekenként 50 kr. Pest jun. közepén, 1868.

Advertisement for 'EGYHÁZI SZEREK' (Ecclesiastical Goods) by OBERBAUER ALAJOS. Lists items like 'Lúvialek, dal-matikkák, albak', 'rochetttek, velunok', 'vankusok, egyházi iskolai és cseh lobo', 'fok, olhar terítők, infulák, kesztyűk', 'harisnyák és czi-pók monstranzok helybe, oiborin-mok, egyertyáar-tók, kereszttek, paci-rallek, füstölőkp lámpák'. Includes an illustration of a church interior.

Advertisement for 'MISEMONDÓ RUHÁK' (Mishmondo Clothes) by SELTENHOFER FRIGYES. Text: 'kizárólag szabadalmazott harangöntődjé Sopronban, ajánlja a t. ez. közönségnek új módszerint kiállított öszabangró harangjait a legutlatányosb árakon, melyeket a legátvalobb vidé-kekre a legolcsóbbban szállit. Roth F. L. Főpénztáros, Magyarországi amellek tartományaira nézve Pesten, 4-án-utczára 18. sz. (Nemzeti szalidok.)'

Advertisement for 'A közoktatásügyi reform mint politikai szükséglet Magyarországon' (The educational reform as a political necessity in Hungary) by SCHVARCZ GYULÁTÓL. Mentions 'Megjelent STOLP könyvkereskedésében (Váciutca 9. szám) és általa minden könyvkereskedésben kapható:'. Lists authors like 'Ugyanitt kaphatók Schvarcz Gyulának apróbb művei: a hazai tanítóképezdek statistikájáról; az elemi tanodák statistikájáról; a gymnasiumi és reáltanodai kitünő tanulók statistikájáról és a hazai közoktatásügyi statistika szükségleteiről e ezim alatt; „Hogy vezessük a közoktatásügyi statistikáját stb.''